

עו"ד חגית מרדכי

מדריך חברה משכנת

מה צריך לדעת לפני קנייה, מכירה או העברת זכויות

מדריך מעשי לרוכשים ולמוכרים

בדיקת זכויות • אישור זכויות • העברת זכויות • רישום בטאבו • מסמכים ודגלים אדומים

מקרקעין | רכישת דירה מקבלן | חברה משכנת

hagitlaw.com | 052-287-5604

המידע במסמך זה הוא כללי בלבד ואינו מהווה ייעוץ משפטי פרטני.

עו"ד חגית מרדכי | hagitlaw.com | 052-287-5604

למה המדריך הזה חשוב?

בפרויקטים רבים, במיוחד בדירות חדשות מקבלן או בדירות שנרכשו בעבר מקבלן, הזכויות אינן רשומות מיד בטאבו. במשך תקופה שעשויה להימשך שנים, רישום הזכויות מתנהל אצל חברה משכנת או גורם מנהל אחר.

לרוכש או למוכר דירה, המשמעות היא שצריך לדעת אילו מסמכים מבקשים, כיצד בודקים את מצב הזכויות, מה עלול לעכב העברת זכויות, ומה חייב להיבדק לפני חתימה או תשלום.

מטרת המדריך

להפוך מושגים כמו חברה משכנת, אישור זכויות, העברת זכויות ורישום בטאבו לשפה פשוטה וברורה - כדי שתדעו מה לבדוק, מה לשמור ומתי לעצור לבירור משפטי.

בדיקה מהירה לפני שמתקדמים

☐ האם הזכויות רשומות על שם המוכר?	☐ האם יש אישור זכויות עדכני?
☐ האם יש עיקול, שעבוד או הערה?	☐ האם קיימת משכנתא או התחייבות לבנק?
☐ האם ידוע מתי צפוי רישום בטאבו?	☐ האם ברור מי מטפל בהעברת הזכויות?

מהי חברה משכנת?

חברה משכנת היא בדרך כלל החברה היזמית, הקבלן או גורם מנהל שמחזיק ומנהל את רישומי הזכויות של רוכשי הדירות עד להשלמת רישום הבית המשותף והזכויות בטאבו.

במקום נסח טאבו רגיל שבו ניתן לראות את הבעלות הרשומה, הרוכש מסתמך על אישור זכויות שמונפק על ידי החברה המשכנת ועל מסמכים נוספים המעידים על מצב הזכויות.

מה המשמעות לרוכש	נושא
הזכויות מנהלות במרשם פנימי של החברה המשכנת	רישום זכויות
מסמך מרכזי שמחליף בפועל את בדיקת נסח הטאבו בשלב זה	אישור זכויות
נעשית מול החברה המשכנת, ולעיתים גם מול רמ"י, בנק או גורמים נוספים	העברת זכויות
אמור להתבצע בהמשך, לאחר הליכי רישום בית משותף ורישום זכויות	רישום בטאבו

חשוב לזכור

חברה משכנת אינה בהכרח בעיה. הבעיה מתחילה כאשר לא בודקים את מסמכי הזכויות, לא מבינים מה רשום באישור הזכויות, או מתקדמים לעסקה בלי לוודא שאין מגבלות, חובות או התחייבויות שמונעות העברת זכויות.

חברה משכנת מול טאבו - ההבדל המעשי

ההבדל המרכזי הוא מקום הרישום ואופן בדיקת הזכויות. בטאבו בודקים בדרך כלל נסח רישום. בחברה משכנת נדרשת בדיקה רחבה יותר של אישורי זכויות, התחייבויות, מסמכי רכישה, מסמכי משכנתא ואישורים נלווים.

בטאבו / חברה משכנת	בדיקה
בטאבו: נסח רישום. בחברה משכנת: אישור זכויות ומסמכים נלווים	הוכחת זכויות
בטאבו: רישום בלשכת רישום מקרקעין. בחברה משכנת: הליך מול החברה ולעיתים גורמים נוספים	העברת זכויות
נרשמת או מנוהלת באופן שונה לפי מצב הרישום	משכנתא
בחברה משכנת חשוב לבדוק התחייבויות, חובות, עיקולים ואישורי גורמים	בדיקת מגבלות
בחברה משכנת זמני הטיפול תלויים בנהלי החברה ובשלמות המסמכים	זמני טיפול

מה עושים בפועל?

☐ לבקש אישור זכויות עדכני	☐ לא להסתפק באמירה שהכול בסדר
☐ לבדוק האם יש משכנתא או התחייבות	☐ לבדוק מי רשום כבעל הזכויות
☐ לוודא אילו מסמכים דרושים להשלמת העסקה	☐ לבדוק האם קיימות מגבלות העברה

עשרים בדיקות לפני קנייה או מכירה בחברה משכנת

זהות וזכויות

האם המוכר הוא אכן מי שמופיע במסמכי החברה המשכנת?

זהות בעל הזכויות

האם האישור הונפק סמוך למועד העסקה?

אישור זכויות עדכני

האם פרטי הדירה, החניה והמחסן תואמים בכל המסמכים?

התאמה בין מסמכים

האם מספר דירה, קומה, בניין, חניה ומחסן ברורים?

זיהוי הנכס

האם יש רצף מסמכים שמסביר איך הזכויות הגיעו למוכר?

שרשרת זכויות

חובות, שיעבודים ומגבלות

האם יש התחייבות לבנק או משכנתא שצריך לסלק?

משכנתא קיימת

האם קיימים עיקולים, צווים או מגבלות אחרות?

עיקולים ושיעבודים

האם יש חובות דמי טיפול, רישום או תשלומים פתוחים?

חובות לחברה המשכנת

האם קיימים אישורי מס שבח, מס רכישה ועירייה כנדרש?

אישורי מיסים

האם דרושה הסכמה של בנק, רמ"י או גורם נוסף?

הסכמות צדדים שלישיים

העברת זכויות ורישום

האם ידוע אילו טפסים ואישורים נדרשים?

נוהל העברת זכויות

האם ברור כמה זמן אמור לקחת ההליך?

לוחות זמנים

האם ידוע מי אחראי לרישום ומתי הוא צפוי?

רישום בטאבו בעתיד

האם הסמכויות במסמכי החתימה סבירות וברורות?

ייפוי כוח ומסמכי חתימה

האם ידוע אילו מסמכים צריך לשמור ולהציג?	☐ מסירת מסמכים מקוריים
בדיקה משפטית לפני התחייבות	
האם החוזה מותאם לעסקה בחברה משכנת?	☐ בדיקת חוזה
האם התשלומים מותנים במסמכים ובהתקדמות רישומית?	☐ מנגנון תשלום בטוח
האם יש מנגנון במקרה שהעברת הזכויות מתעכבת?	☐ הגנות לרוכש
האם המוכר מצהיר על מצב הזכויות, החובות והמסמכים?	☐ הצהרות המוכר
האם נותרו שאלות שדורשות בירור מקצועי?	☐ נקודות פתוחות לעורך דין

איך בודקים אישור זכויות?

אישור זכויות הוא אחד המסמכים המרכזיים בעסקאות בחברה משכנת. הוא אמור לשקף את פרטי בעל הזכויות, פרטי הנכס ולעיתים גם התחייבויות, משכנתאות, הערות או מגבלות.

צ'קליסט בדיקת אישור זכויות

☐ מספר זהות / חברה	☐ שם בעל הזכויות
☐ מספר דירה, קומה ובניין	☐ כתובת הנכס
☐ שטח הדירה לפי המסמכים	☐ חניה ומחסן
☐ הערות, עיקולים או הגבלות	☐ משכנתא או התחייבות לבנק
☐ חתימה ופרטי החברה המשכנת	☐ תאריך הנפקת האישור

דגל כתום

אישור זכויות ישן, חסר או לא ברור אינו בהכרח עוצר עסקה - אבל הוא מחייב בירור לפני חתימה או לפני העברת כספים משמעותיים.

קניית דירה בחברה משכנת - מה בודקים?

כאשר קונים דירה שזכויותיה מנוהלות בחברה משכנת, חשוב להבין שהבדיקה אינה מסתיימת בשאלה אם הדירה קיימת והמחיר מתאים. צריך לוודא שהזכויות ניתנות להעברה ושאינן גורם שיכול לעכב את העסקה.

לפני חתימה על הסכם מכר

☐ בדקתי שהמוכר הוא בעל הזכויות	☐ קיבלתי אישור זכויות עדכני
☐ בדקתי משכנתא או התחייבות לבנק	☐ בדקתי חניה, מחסן והצמדות
☐ בדקתי חובות פתוחים	☐ בדקתי עיקולים או מגבלות
☐ בדקתי מסמכים מקוריים	☐ בדקתי נוהל העברת זכויות
☐ בדקתי מועד צפוי לרישום בטאבו	☐ בדקתי האם יש רמ"י או גורם נוסף

סעיף חשוב בחוזה

בעסקה בחברה משכנת חשוב שהחוזה יתייחס במפורש למסמכים שהמוכר חייב למסור, לאופן העברת הזכויות, ללוחות הזמנים, לסילוק משכנתא ולהגנות במקרה של עיכוב ברישום.

מכירת דירה בחברה משכנת - מה להכין מראש?

מוכר דירה בחברה משכנת צריך להכין מראש את המסמכים כדי שלא להיתקע באמצע העסקה. חוסר במסמך אחד עלול לעכב חתימה, תשלום או העברת זכויות.

מסמכים שהמוכר כדאי שיכין

☐ חוזה רכישה מקורי	☐ אישור זכויות עדכני
☐ מסמכי משכנתא / אישור יתרה לסילוק	☐ אישורי תשלום ומסמכי רישום
☐ אישור עירייה אם נדרש	☐ אישורי מיסים
☐ ייפוי כוח רלוונטיים	☐ מסמכי חברה משכנת
☐ מסמכים המעידים על העדר חובות	☐ פרטי חניה ומחסן

טיפ מעשי

לפני שמפרסמים את הדירה או מתקדמים עם רוכש, מומלץ להזמין אישור זכויות ולברר מראש מה נוהל העברת הזכויות בחברה המשכנת. זה חוסך לחץ ועיכובים בהמשך.

העברת זכויות - צעד אחר צעד

העברת זכויות בחברה משכנת היא הליך מנהלי-משפטי שמטרתו לעדכן את רישומי החברה כך שהזכויות יירשמו על שם הרוכש. ההליך משתנה מחברה לחברה, אך ברוב המקרים יש שלבים שחוזרים על עצמם.

רצף פעולה מומלץ

☐ בדיקת אישור זכויות ומסמכי הבסיס
☐ חתימה על הסכם מכר מותאם לעסקה
☐ הסדרת אישורי מיסים ותשלומים
☐ סילוק משכנתא או קבלת התחייבות בנק
☐ חתימה על טפסי החברה המשכנת
☐ הגשת מלוא המסמכים לחברה המשכנת
☐ קבלת אישור העברת זכויות או עדכון רישום
☐ שמירת המסמכים בתיק הדירה

לא לחכות לסוף

כדאי לברר כבר בתחילת העסקה אילו מסמכים דורשת החברה המשכנת. לעיתים המסמכים דורשים זמן, חתימות, אישורי בנק או אישורי מס שלא ניתן להשיג ברגע האחרון.

משכנתא בדירה בחברה משכנת

כאשר קיימת משכנתא על דירה בחברה משכנת, או כאשר הרוכש לוקח משכנתא חדשה, נדרשים מסמכים והתחייבויות שמחליפים או משלימים את הרישום הרגיל בטאבו.

מה בודקים	נושא
אישור יתרה לסילוק, מכתב כוונות ומנגנון סילוק	משכנתא קיימת של המוכר
דרישות הבנק, התחייבות לרישום משכנתא ואישורי חברה משכנת	משכנתא חדשה של הרוכש
האם החברה המשכנת רושמת התחייבות לטובת הבנק?	רישום התחייבות
האם הכספים משוחררים בהתאם למסמכים ולהתחייבויות?	תנאי תשלום

בדיקות חשובות במשכנתא

☐ לא מעבירים תשלום בלי להבין איך תסולק המשכנתא הקיימת
☐ מוודאים שהבנק של הרוכש מקבל את המסמכים הנדרשים
☐ בודקים שהחברה המשכנת מכירה בדרישות הבנק
☐ שומרים מכתבי כוונות ואישורי סילוק
☐ מוודאים שהחזרה קובע מנגנון בטוח לתשלום

רישום בטאבו - מתי זה אמור לקרות?

במקרים רבים החברה המשכנת מנהלת את הזכויות עד להשלמת רישום בית משותף ורישום הזכויות בטאבו. לעיתים התהליך מתעכב בגלל עניינים תכנוניים, רישומיים או מסמכיים.

שאלות לבדיקת מצב הרישום

☐ האם קיימת התחייבות לרישום בטאבו?	☐ האם הבית המשותף נרשם?
☐ האם יש לוחות זמנים בחוזה?	☐ מי אחראי לרישום?
☐ האם יש עיכוב מצד החברה המשכנת?	☐ האם חסרים מסמכים מצד הרוכשים?
☐ האם קיימת אפשרות לקבל עדכון מצב רישום?	☐ האם שולמו הוצאות רישום?

דגל אדום

כאשר אין תשובה ברורה מי אחראי לרישום, אין צפי להשלמת הרישום או שהחברה המשכנת אינה מספקת מידע - מומלץ לבצע בדיקה משפטית ממוקדת.

10 דגלים אדומים בחברה משכנת

אם אחד מאלה קיים - עוצרים ובודקים

☐ אישור זכויות לא מעודכן או לא חתום
☐ שם המוכר אינו תואם למסמכים
☐ חניה או מחסן אינם מופיעים באישור
☐ קיימת משכנתא ללא מנגנון סילוק ברור
☐ קיימים עיקולים, שעבודים או מגבלות העברה
☐ החברה המשכנת דורשת מסמכים שלא קיימים בידי המוכר
☐ אין מידע ברור על רישום בטאבו
☐ יש חובות פתוחים או דרישות תשלום לא מוסברות
☐ יש לחץ לחתום לפני קבלת אישור זכויות
☐ החוזה אינו מתייחס לעיכוב בהעברת הזכויות

כלל אצבע

בעסקאות חברה משכנת, לא מתקדמים על סמך הבטחות בעל פה. כל נתון מהותי צריך להופיע במסמך, באישור זכויות, בהסכם או באישור רשמי של הגורם הרלוונטי.

מסמכים שחייבים לשמור

בגלל שהזכויות אינן רשומות תמיד בטאבו באופן מלא, למסמכים יש חשיבות גדולה במיוחד. מומלץ לשמור עותק מסודר, פיזי ודיגיטלי, של כל מסמך הקשור לזכויות בנכס.

תיק מסמכים מומלץ

☐ חוזה רכישה / מכירה	☐ אישור זכויות עדכני
☐ אישורי מס שבח ומס רכישה	☐ מסמכי חברה משכנת
☐ מסמכי משכנתא ומכתבי כוונות	☐ אישורי עירייה והיטל השבחה אם נדרש
☐ יפויי כוח	☐ אישורי סילוק משכנתא
☐ מסמכי רישום בטאבו כאשר מתקבלים	☐ אישור העברת זכויות

המלצה מעשית

פתחו תיקייה בשם הדירה ושמרו בה את כל המסמכים לפי נושאים: זכויות, מיסים, בנק, חברה משכנת, חוזה, רישום. בעתיד זה יכול לחסוך זמן, כסף ועיכובים.

שאלות שכדאי לשאול לפני חתימה

רשימת שאלות לפגישה עם עורך הדין / המוכר / החברה המשכנת

☐ מי מנהל את רישום הזכויות כיום?
☐ האם קיים אישור זכויות עדכני?
☐ האם הזכויות רשומות על שם המוכר?
☐ האם קיימת משכנתא או התחייבות לבנק?
☐ האם קיימים עיקולים, שעבודים או מגבלות?
☐ האם החניה והמחסן רשומים באישור?
☐ אילו מסמכים דרושים להעברת זכויות?
☐ כמה זמן צפויה לקחת העברת הזכויות?
☐ מי אחראי לרישום בטאבו ומתי הוא צפוי?
☐ מה קורה אם החברה המשכנת מעכבת את הרישום?

לא לחתום לפני תשובות

אם השאלות המרכזיות נותרות פתוחות, עדיף לעצור ולברר לפני חתימה ולא לאחר שהכסף כבר הועבר.

טופס בדיקת זכויות בחברה משכנת

השתמשו בטופס הזה לפני חתימה או לפני העברת מסמכים לחברה המשכנת.

הערות / מסמך חסר	מצב	נושא לבדיקה

סיכום בדיקה

ירוק - ניתן להתקדם לאחר בדיקה

כתום - יש נושאים שדורשים השלמה

אדום - לא להתקדם לפני בירור משפטי

החלטה לפני חתימה: ירוק / כתום / אדום

משמעות	סימון
המסמכים קיימים, הזכויות ברורות, אין מגבלות מהותיות וההליך ברור	ירוק
יש מסמך חסר, שאלה פתוחה או צורך בבירור מול החברה המשכנת / הבנק / רמ"י	כתום
קיימת אי התאמה מהותית, מגבלה, עיקול, חוב או חוסר בהגנה חוזית	אדום

בדיקה אחרונה לפני חתימה

☐ האם קיבלתי אישור זכויות עדכני?
☐ האם הבנתי מי בעל הזכויות?
☐ האם החוזה מתייחס לחברה המשכנת?
☐ האם מנגנון התשלום בטוח?
☐ האם ברור איך ומתי תתבצע העברת הזכויות?
☐ האם יש נושא שעדיין דורש בדיקת עורך דין?

לפני שקונים או מוכרים דירה בחברה משכנת

בעסקאות שבהן הזכויות מנוהלות בחברה משכנת, חשוב לבדוק את המסמכים, את אישור הזכויות, את מנגנון העברת הזכויות ואת ההגנות החוזיות לפני חתימה או העברת כספים.

עו"ד חגית מרדכי מלווה רוכשי ומוכרי דירות בבדיקת זכויות, חברה משכנת, רישום בטאבו, העברת זכויות, חוזי מכר ובדיקת מסמכים לפני חתימה.

עו"ד חגית מרדכי | מקרקעין

רכישת דירה מקבלן • חברה משכנת • רישום זכויות • העברת זכויות • בדיקת חוזים

Phone: 052-287-5604 | hagitlaw.com